

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ผ่านถ้อยวาจา(๒)

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหลื
ครูพรเทพ ปานยิ้ม

เรื่องผ่านถ้อยวาจา(๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ตัวละคร

วิเคราะห์คุณธรรมจากเรื่อง

ฉันคือใคร

๑

๒

๓

๔

พระอภัยมณี

๑

๒

๓

๔

สินสมุทร

๑

๒

๓

๔

พระฤๅษี

๑

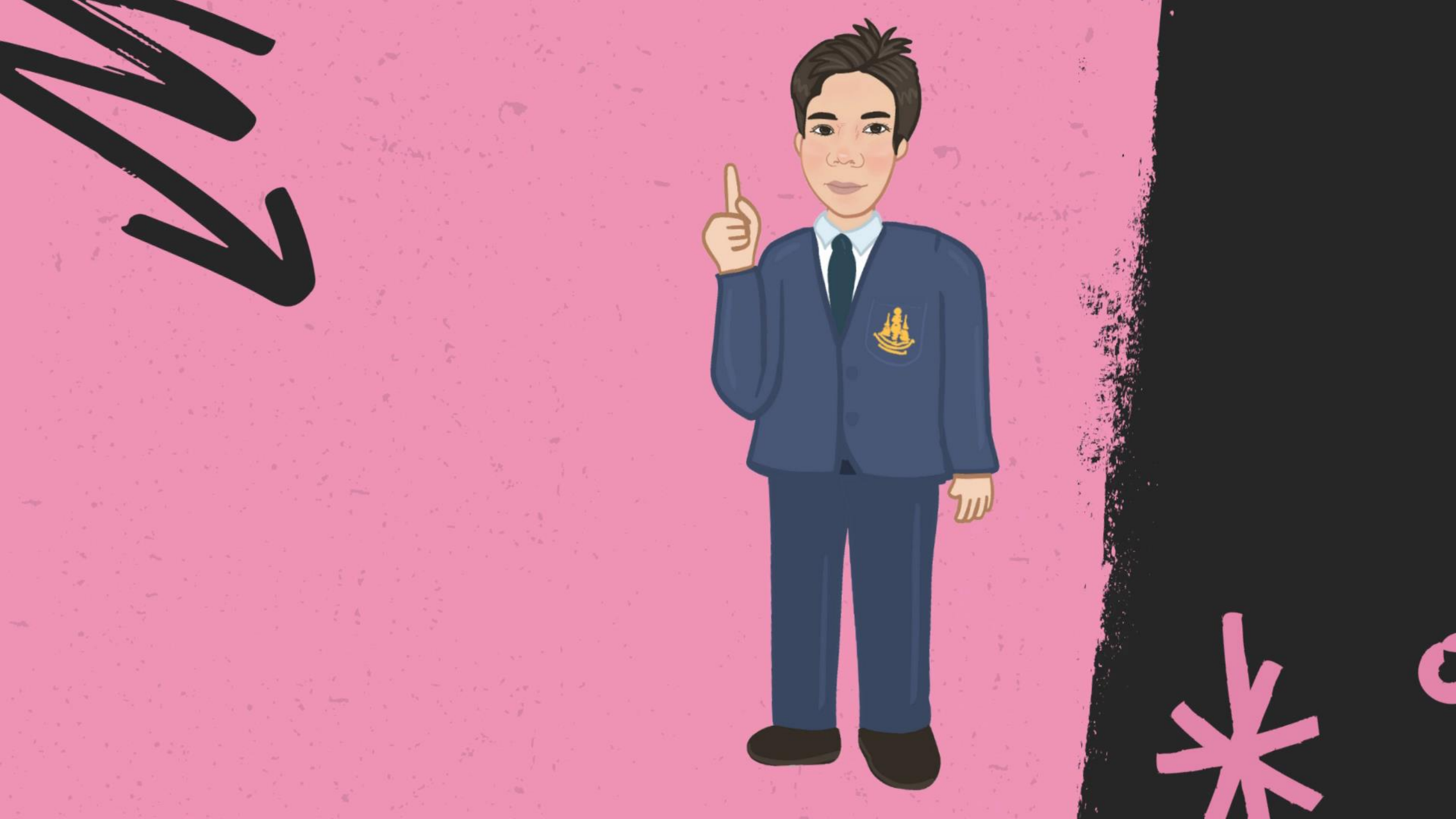
๒

๓

๔

นางผีเสื้อสมุทร

เรื่องย่อพอสังเขป

พระอภัยมณีถูกลักพาตัว

พระอภัยมณีอยู่กินกับนางยักษ์จนมีสินสมุทร

พระอภัยมณีรู้ความจริงจึงคิดหนี

ครอบครัวเงือกพาหนี

พระอภัยมณีหนีไปพึ่งโยคีที่เกาะแก้วพิสดาร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน้า ๔๘ - ๕๕

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

พระอภัยมณี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

จะไปไหนไม่พ้นผีเสื้อน้ำ
ท่านส่งเราเข้าที่เกาะละมานี่
แล้วว่าแก่สินสมุทรสุดที่รัก
อันตัวพ่อขอตายวายชีวัง

วิบากกรรมจะสู้อยู่เป็นผี
แล้วรีบหนีไปในน้ำแต่ลำพัง
แม่นนางยักษ์จะมารับจงกลับหลัง
กันแสงสังลูกยาด้วยอาลัย

➤ แสดงให้เห็นว่าพระอภัยมณีมีความเสียสละ

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

สินสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ไม่คลาดเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช แต่ดวงเนตรแดงดูตั้งสุริย์ฉาย
ทรงกำลังดังพระยาฉายพลาย มีเขี้ยวคล้ายชนนี้มีศักดา

- "ดูผิวพักตร์ลักษณะก็น่าชม เสียแต่ผมหยิกนัยเหมือนยักษ์มาร
(มุมมองของสุวรรณมาลี)

➤ แสดงให้เห็นว่าสินสมุทรมีลักษณะทางกายภาพเหมือนแม่

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

นางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- สีนสมุทรหยุดอยู่ดูนางยักษ์
ด้วยเห็นแม่แต่รูปนิมิตไว้
แล้วร้องถามตามประสาเป็นทารก
โจนกระโจนโครมครามตามเรามา
 - เห็นผิดพักตร์มารดาน่าสงสัย
สงสัยใจออกขวางกลางคองคา
นี่สัตว์บกหรือสัตว์น้ำดำนักหนา
จะเล่นข้าทำอะไรจะใครรู้
- แสดงให้เห็นรูปลักษณะของนางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- กุมาราวาที่นี้ไม่มีเท่า
โตกว่าลำสำเภาเป็นไหนไหน
ชื่อผีเสื้อเนื้อหนังรังไข่ไคล
ทั้งสูงใหญ่เขี้ยวยาวราวสักวา

➤ แสดงให้เห็นรูปลักษณะของนางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

เงือกเต๋มาและครอบครัว

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ทั้งสองเงือกเลือกกายหมายไมรอด
ถึงม้วยมอดมิไหแจงแห่งนุสนธิ์
จึงกล่าวแกล้งแสร้งเสดด้วยเล่ห์กล
เธออยู่บนเขาขวางริมทางมา

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ขาจะพาไปจับจงบกลับหลัง

ให้ไต่ตั่งมุงมาดปรารธนา

ไม่เหมือนคำรำพันที่สัญญา

จงเขนฆาให้เรามวยไปด้วยกัน

➤ น้ำใจของเงือกเฒ่า

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

พระโยคี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- เขาถึงที่ผีเสื้อก็ถึงด้วย
กระชั้นฉวยพิศเลือกเกลือกเขาต้น
พอโยคีมีคาถาลงมายืน
ผีเสื้อตื่นตัวสั่นขยับยัง
➤ แสดงถึงอำนาจบารมีของพระโยคี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- เขาถึงที่ผีเสื้อก็ถึงด้วย
กระชั้นฉวยพิศเลือกเกเลือกเขาต้น
พอโยคีมีคาถาลงมายืน
ผีเสื้อตื่นตัวสั่นขยับยัง
➤ แสดงถึงอำนาจบารมีของพระโยคี

พินิจปัญญาที่เฉียบแหลม
เจ้าฝนรายน้กนองตองตำรา
อันเทวัญนั้นคือมัจจุราช
จะหมายมาดเอาชีวิตริษยา
แลวเสแสรงเกลลงทำบิบน้ำตา
อนิจจาใจหายเจียวสายใจ

พินิจปัญญาที่เฉียบแหลม
วาจาใคร่ฝน رایจะวายปราน
ให้ไปอยู่ผุ้เดียวที่ตีนเขา
แล้วอดขาวอดปลากระยาหาร
ถวนสามคีนสามวันจะบันดาล
ให้สำราญรอดตายสบายใจ

กิจกรรมตอบโต้ให้เลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมตอบโต้ให้เลย
โดยใช้คำถามจากใบงานตอบโต้ให้เลย แต่ละคำถามจะมี
คะแนนจากบัตรส้มคะแนน

โดยครูปลายทางกำกับการให้คะแนนโดยใช้บัตรส้ม

คะแนน

คำถามที่ ๑

สินสมุทรมีลักษณะรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร

- มีหน้าตาเป็นมนุษย์เหมือนพระอภัยมณี แต่มีดวงตาเป็นสีแดง มีเขี้ยวและมีกำลังมาราวช่างสารเหมือนนางผีเสื้อสมุทร

คำถามที่ ๒

นักเรียนคิดว่าพระอภัยมณีมีคุณธรรมใดที่
โดดเด่นมากที่สุด

➤ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและการอ้างอิงเหตุการณ์ในเรื่อง

คำถามที่ ๓

“ ดูรูปร่างอย่างเปרטสมเพชใจ ช่างกระไรราศี
ไม่มีงาม ” จากข้อความข้างต้นใครพูดถึงใคร

➤ สิ้นสมุทรพูดถึงแม่

คำถามที่ ๕

เพราะเหตุใดเมื่อสินสมุทรเห็นร่างจริงของ
แม่จึงหวาดกลัวอย่างมาก

➤ เพราะสินสมุทรไม่เคยเห็นร่างแท้จริง
ของแม่มาก่อน

คำถามที่ ๕

อะไรเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญที่ทำให้
นางผีเสื้อสมุทรรู้ว่า พระอภัยมณีได้หนีไปแล้ว

➤ ปี่ของพระอภัยมณีหายไป

คำถามที่ ๒

เงือกเต๋าสองตัวเมียมีคุณธรรมที่น่ายกย่องในเรื่องใด

➤ ความเสียสละ เช่น ตอนที่เงือกเต๋าสองตัวเมีย
หลอกล่อนางผีเสื้อให้ติดตามไปอีกทางหนึ่ง
เพื่อให้ลูกสาวพาพระอภัยมณีหนี

คำถามที่ ๗

ใครเป็นคนช่วยเหลือพระอภัยมณีและเงือกสาว
ให้รอดพ้นจากนางผีเสื้อ

➤ พระฤาษี / พระโยคี

คำถามที่ ๘

เหตุการณ์ตอนที่แสดงให้เห็นถึงความมีสติปัญญาของ
เงือกเผ่า ยกตัวอย่างมา ๑ ตอน

- ตอนที่เงือกเผ่าวางอุบายให้นางผีเสื้อถือศีล
- ตอนวางแผนก่อนการเดินทาง
- ตอนหลอกล่อนางผีเสื้อสมุทร

คำถามที่ ๙

พระยาขีแห่งเกาะแก้วพิสดารทำอะไร
นางผีเสื้อสมุทรจึงหนีไป

➤ พระยาขีซัดทรายเสกคาถาใส่นางผีเสื้อสมุทรจนหนีไป

คำถามที่ ๑๐

เพราะเหตุใดพระยาไชยจิ่งโกรธนางผีเสื้อสมุทร

➤ เพราะนางผีเสื้อสมุทรบริภาษ (ด่า) พระยาไชยด้วยถ้อยคำ
ที่รุนแรง เช่น บวชนีราชการ / ไม่ถือศีล/ยุ่งเรื่องสามีภรรยาคนอื่น
/พรากรสามีไปจากภรรยาไม่นานนับถือ

เกษียณอายุ

เกษียณอายุ

(ก.) สิ้นสุดเวลาการรับราชการหรือการทำงาน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ภาษาในวรรณคดี

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน เรื่อง สรุปความรู้พระอภัยมณี

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

และติดต่อสอบถามผู้สอนได้ที่

แฟนเพจ ห้องเรียนภาษาไทยม.๓ DLTV๙

